Диких качок не одна порода. Та серед усіх наймудріший — крижень. Він близько не підпускає — ках! — і знявся летіти. І як полетів, то не скоро вже знов сяде на воду. Разів п'ять, а то й десять облетить навколо озера — летить і крутить головою — роздивляється, чи нема чого чудного та незвичайного біля води.

Ховатися треба здорово, щоб не побачив. А коли зробити добру халабуду, чи схованку з очеретиння, чи то з верболозу, то крижень ураз побачить, що це щось нове і втече.

А вже на чистій воді ніяк до крижнів не під'їдеш. Під осінь же крижні покидають болота й комиші, і летять спати на відкриті місця. Удень вони сплять десь на широкій воді, вітер заколисує їх і підганяє до берега. Але близько все одно не підпливуть — прокинеться якийсь старий крижак, кахкне, і вся компанія підлетить, обкрутиться, скільки треба, і знову сяде на середину води.

На початку серпня чимало полазили мисливці по болотах та канавах і позганяли крижнів. Чирята й лопоноси ще поверталися як коли, а крижні ушилися зовсім. Де ж вони поділися?

— Звісно, де вони,—сказав дід білорус.— Вони всі на Дніпрі, на тихій заводі. Тільки там до них не доберешся —чиста вода. Не раз уже пробували — не підпускають кляті крижаки!

— Треба хоч подивитись,—так я подумав. Переплив Дніпро пороном і пішов до заводі. Берег піскуватий і заріс густим верболозом. Кроків за двісті від берега — мілина, тиха неглибока вода, і поросла травичкою. На мілині — качки.

І правда, що не доберешся. Рушниця мисливська б'є кроків на шістдесят, а тут не менш як двісті. А качок сила. Чирята, сиваки, чорнушки, крижні — аж чорно на мілині. Підійти, злякати — полетять

геть. І все! Сидіти в кущах, все одно ж не підпливуть до берега. Правду казав дід білорус.

Пішов додому в хату, лежу і не спиться мені — чорно диких качок перед очима. Як би все ж таки їх обмудрувати! Думав, думав, і щось наче вигадав.

Другого дня знову переплив Дніпро пороном. Зайшов у лози і подивився на мілину. Сидять. Ану, спробуймо, хто мудріший, людина, чи качки?

Виліз із кущів просто на берег і махнув рукою. Як зірвуться качки вгору, як грім. Наче вантажний поїзд мостом загуркотів — такий шум.

Як тільки знялися качки, так я назад, у верболози. Забився під кущ і лежу, дивлюся, що далі буде, Чирята, сиваки, чорнушки, як тільки побачили, що нема нікого, обкрутнулися і знову впали на воду. Раз нема нікого, то нема чого й літати. Посідали.

Ну то качки прості, а крижні не такі дурні. Нема нікого, але може хто сховався та й сидить десь. Треба подивитись.

Високо піднялися крижні вгору і облетіли далеким кругом навколо води. Над мостом пролетіли, зачепили село Неданчичі, подивилися й на діда, що біля порону, і перевірили також білоруський берег. Побачивши, що асе гаразд, трошки знизилися і зробили вже вужче коло, та все ще далеко від берега. Знову все тихо. Тоді ще трохи знизилися і полетіли вже понад самим берегом. Я встав у кущах і побачив крижнів над головою. Сами себе перехитрили. Хлоп! — і збив одного. Забрав і швиденько знову в кущі. Заметушилися крижні, подалися геть далеко петляти. Кружляли, кружляли на цей раз дуже довго, та все ж таки довелося повернутись. Коли б вони не були такі хитрі, то просто пролетіли б понад Дніпром на мілину і цілі були б. Так ні — треба ж

перевірити, чи нема того громобойного чоловіка у верболозі.
Перевірили! — знов одного збив.

Отак ще двох зачепив і подався до порону.

— Бачив,— сказав дід на пороні. — Хоч який крижень хитрий, а все ж таки чоловік за нього мудріший. Ну, давайте ж поскубу, а ви розкладайте вогонь.